

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

DARKOM DISTRIBUCIJA PLINA D.O.O.,
DARUVAR

Bjelovar, veljača 2012.

S A D R Ź A J

stranica

I.	PODACI O DRUŠTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2010.	5
	Ciljevi i područja revizije	5
	Metode i postupci revizije	5
	Nalaz za 2010.	6
III.	MIŠLJENJE	11
IV.	ČLANOVI UPRAVE	14

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/11-07/88
URBROJ: 613-09-12-6

Bjelovar, 6. veljače 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
DRUŠTVA DARKOM DISTRIBUCIJA PLINA D.O.O., DARUVAR ZA 2010.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje društva Darkom distribucija plina d.o.o., Daruvar (dalje u tekstu: Društvo) za 2010.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) I Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 16. studenoga 2011. do 6. veljače 2012.

I. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Društvo je osnovalo društvo Darkom d.o.o., Daruvar, trgovačko društvo za obavljanje komunalnih djelatnosti (dalje u tekstu: osnivač) na temelju odluke skupštine iz travnja 2008. Osnivač je ranijih godina obavljao djelatnost distribucije prirodnog plina. Prema odredbi članka 49. Zakona o tržištu plina (Narodne novine 40/07, 152/08, 83/09, 91/11 i 114/11), djelatnost operatora distribucijskog sustava koji je dio horizontalno integriranog subjekta, mora biti organizirana u samostalnom pravnom subjektu i neovisno od djelatnosti izvan sektora plina osim reguliranih energetske djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom. Stoga je osnovano Društvo kao operator distribucijskog sustava koje je registrirano za djelatnost distribucije plina. Izjava o osnivanju sastavljena je 10. travnja 2008., te 20. svibnja 2009. (potpuni tekst). Upisano je u registar Trgovačkog suda u Bjelovaru 17. srpnja 2008. Temelji kapital upisan je u iznosu 20.000,00 kn, a povećan je u svibnju 2009. za 406.000,00 kn te iznosi 426.000,00 kn. Povećanje temeljnog kapitala se odnosi na razliku preuzetih potraživanja i zaliha od osnivača u iznosu 1.055.300,00 kn, te obveza u iznosu 649.300,00 kn. Sjedište Društva je u Daruvaru, Josipa Kozarca 19. Osobni identifikacijski broj Društva (OIB) je 67224931934, oznaka djelatnosti je 40220, a matični broj je 2384922. Izvor prihoda Društva su prihodi od osnivača za naknadu za distribuciju plina.

Tijela Društva su skupština i uprava. Skupštinu čini osnivač (direktor osnivača), a upravu direktor Društva. Direktor zastupa Društvo samostalno i neograničeno. Od 1. siječnja 2010. i u vrijeme obavljanja revizije direktor Društva je Zdenko Jun. Koncem 2010. Društvo je imalo osam zaposlenika.

Društvo u svojstvu operatora distribucijskog sustava obavlja djelatnost distribucije plina na distribucijskom sustavu koji obuhvaća dio područja Bjelovarsko-bilogorske županije (dalje u tekstu: Županija), a to su gradovi Daruvar i Grubišno Polje, te općine Sirač, Končanica i Dežanovac. Na navedenom području izgrađen je 161 km distributivne plinske mreže (grad Daruvar 63 km, grad Grubišno Polje 45 km, općina Končanica 22 km, općina Sirač 17 km, općina Dežanovac 14 km). Koncem 2010. je bilo 6 088 korisnika priključenih na distribucijski sustav (5 302 domaćinstva, 786 gospodarstvo). Društvo nema dugotrajnu materijalnu imovinu u svom vlasništvu. U veljači 2009. Društvo je zakupilo od osnivača veći dio distribucijskog sustava s područja grada Daruvara, a u listopadu 2010. od grada Grubišno Polje cjelokupni distribucijski sustav grada Grubišno Polje. Od općina Dežanovac i Končanica Društvo je distribucijski sustav primilo na korištenje bez naknade, na temelju ugovora. Distribucijski sustav općine Sirač i manji dio distribucijskog sustava s područja grada Daruvara Društvo koristi bez ugovora i naknade. Također, Društvo je na temelju ugovora o zakupu zaključenog u veljači 2009. uzelo od osnivača u zakup prostor površine 441 m² (poslovni prostor 17 m², zatvoreni skladišni prostor 24 m², otvoreni skladišni prostor 400 m²), te vozila (1 osobno vozilo, 3 teretna vozila, 1 priključno vozilo).

Društvo je dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije plina pribavilo u listopadu 2009. rješenjem Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje u tekstu: Agencija) kojim je navedena dozvola prenesena s osnivača na Društvo.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvu poduzetnika. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Račun dobiti i gubitka, Bilanca te Bilješke.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka, ukupni prihodi su iskazani u iznosu 3.641.599,00 kn, rashodi u iznosu 4.688.709,00 kn, te gubitak u iznosu 1.047.110,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2010.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2010.

u kn

Redni Broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Poslovni prihodi	4.292.275,00	3.641.599,00	84,8	100,0
1.1.	Prihodi od prodaje	4.292.275,00	3.641.439,00	84,8	100,0
1.2.	Drugi poslovni prihodi	0,00	160,00	-	-
Ukupno		4.292.275,00	3.641.599,00	84,8	100,0

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od osnivača za naknadu za distribuciju plina u iznosu 3.619.966,00 kn ili 99,4% ukupnih prihoda, što osnivač plaća u vrijednosti utvrđenoj Odlukom o visini tarifnih stavki u Tarifnom sustavu za distribuciju prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki (Narodne novine 154/08) koju je donijela Vlada Republike Hrvatske. Preostali prihodi ostvareni su u iznosu 21.633,00 kn ili 0,6% ukupnih prihoda, a odnose se na prihode od zaposlenika za topli obrok i druge poslovne prihode. Drugi poslovni prihodi nisu planirani.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i ostvarenim rashodima za 2010.

Tablica broj 2

Planirani i ostvareni rashodi za 2010.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Poslovni rashodi	4.716.036,00	4.686.315,00	99,4	99,9
1.1.	Materijalni troškovi	3.960.036,00	3.843.097,00	97,0	82,0
1.2.	Troškovi zaposlenika	756.000,00	798.328,00	105,6	17,0
1.5.	Drugi poslovni rashodi	0,00	44.890,00	-	0,9
2.	Financijski rashodi	0,00	2.394,00	-	0,1
Ukupno		4.716.036,00	4.688.709,00	99,4	100,0

Rashodi su planirani u iznosu 4.716.036,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.688.709,00 kn, što je manje za 27.327,00 kn ili 0,6% od plana.

Nisu planirani, a ostvareni su drugi poslovni rashodi u iznosu 44.890,00 kn i financijski rashodi u iznosu 2.394,00 kn, dok su troškovi zaposlenika ostvareni iznad plana za 42.328,00 kn ili 5,6%. Materijalni troškovi su ostvareni unutar planiranih iznosa.

Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na materijalne troškove u iznosu 3.843.097,00 kn ili 82,0% i troškove zaposlenika u iznosu 798.328,00 kn ili 17,0% ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi su ostvareni u iznosu 47.284,00 kn ili 1,0% ukupno ostvarenih rashoda. Unutar materijalnih troškova, najveći dio se odnosi na troškove usluga za obavljene stručne poslove iz područja financija, ekonomskih poslova, područja razvoja i investicija, općih poslova i kadrova, te pravnih poslova u iznosu 3.539.036,00 kn ili 75,5% ukupno ostvarenih rashoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2010., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava je iznosila 733.809,00 kn. Društvo nije poslovalo prethodne godine, te nisu iskazani podaci u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2010.
1	2	3
I.	Aktiva	733.809,00
1.	Kratkotrajna imovina	733.809,00
1.1.	Zalihe	202.880,00
1.2.	Potraživanja	530.855,00
1.3.	Novac u banci i blagajni	74,00
II.	Pasiva	733.809,00
1.	Kapital i rezerve	- 621.110,00
2.	Kratkoročne obveze	1.354.919,00

Kratkotrajna imovina se odnosi na potraživanja u iznosu 530.855,00 kn (potraživanja od kupaca 248.158,00 kn, druga potraživanja 282.697,00 kn), zalihe (sirovine i materijal) 202.880,00 kn, te novac u banci i blagajni 74,00 kn.

Kratkoročne obveze se odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu 1.237.805,00 kn, obveze prema zaposlenima za neto plaće 67.360,00 kn, te obveze za poreze, doprinose i druga davanja za zaposlene 49.754,00 kn.

Kapital i rezerve su iskazani u negativnom iznosu 621.110,00 kn jer je gubitak tekuće godine u iznosu 1.047.110,00 kn pokriven u visini temeljnog (upisanog) kapitala u iznosu 426.000,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2010.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda i rashoda,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Društva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti i subjekt u cjelini. Obavljeni su razgovori s direktorom Društva i zaposlenicima osnivača koji su obavljali stručne poslove za Društvo.

Nalaz za 2010.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, te obavljanje djelatnosti distribucije plina.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustavom unutarnjih kontrola se osigurava ekonomično i učinkovito ostvarenje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, kvaliteta računovodstvenih podataka, sigurnost imovine i informacija te sprečavaju i otkrivaju pogreške. Direktor kontrolira rad zaposlenika. Pristup imovini i evidentiranje imovine ograničeno je na ovlaštene osobe Društva odgovorne za njezino čuvanje i upotrebu. Nadzor nad poslovnim procesima i imovinom pored zaposlenika Društva provode i zaposlenici osnivača zaduženi za pojedine postupke kontrole (blagajna, skladište, vratarska i čuvarska služba, služba dežurstva), jer osnivač opskrbljuje krajnje potrošače plinom. Knjigovodstvene isprave kontrolira direktor. Dokumentacija o značajnijim poslovnim transakcijama je potpuna i točna te omogućuje praćenje poslovnih događaja, osim kod troškova usluga za stručne poslove iz područja financija, ekonomskih poslova, područja razvoja i investicija, općih poslova i kadrova, te pravnih poslova što su ostvareni u iznosu 3.539.036,00 kn (čine 75,5% ukupno ostvarenih rashoda). Navedene poslove je obavljao osnivač na temelju ugovora zaključenog u veljači 2009. na deset godina koji sadrži opis poslova iz navedenih područja. Ugovorom nije precizirana cijena usluge prema vrsti poslova. Osnivač je ispostavljao račune u paušalnim mjesečnim iznosima 294.920,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost iz kojih nije vidljiva vrsta, količina i vrijednost obavljenih poslova prema vrsti. Konačni obračun navedenih usluga nije sastavljen što nije u skladu s ugovorom u kojem je navedeno da ostvareni troškovi osnivača za navedene usluge u 2007. iznose 2.949.196,00 kn, te da će osnivač usluge za razdoblje od ožujka do prosinca 2009. obračunati u visini deset mjesečnih paušala (u iznosu 294.920,00 kn) i na kraju poslovne godine (po objavi poslovnog rezultata) ispostaviti konačni obračun koji će odrediti novi iznos paušala za slijedeću poslovnu godinu.

Državni ured za reviziju predlaže za usluge iz područja financija, ekonomskih poslova, područja razvoja i investicija, općih poslova i kadrova, te pravnih poslova, ugovoriti cijene po vrsti usluga s osnivačem ili drugim dobavljačem prema propisima o javnoj nabavi, te plaćati usluge prema količini (obujmu) obavljene usluge. S obzirom na obujam navedenih stručnih poslova u Društvu, predlaže se preispitati visinu ugovorene naknade.

1.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će za usluge iz područja financija, ekonomskih poslova, razvoja i investicija, općih poslova, kadrova te pravnih poslova ugovoriti cijene po vrsti usluge, te plaćati usluge prema količini (obujmu) obavljene usluge. Navodi da će u tu svrhu izmijeniti odredbu članka 3. ugovora o poslovnoj suradnji zaključenog s osnivačem.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 2.1. Financijski plan Društva za 2010. donesen je u svibnju 2010. Navedenim planom prihodi su planirani u iznosu 4.292.275,00 kn, rashodi u iznosu 4.716.036,00 kn te gubitak u iznosu 423.761,00 kn. U financijskom planu nisu navedeni računi iz računskog plana koje primjenjuje Društvo što otežava usporedbu planiranih i ostvarenih pokazatelja i donesen je nakon početka godine na koju se odnosi. Društvo nije godišnji financijski plan za 2010. dostavilo Agenciji. Osnivač je umjesto Društva dostavio nadležnom ministarstvu na odobrenje razvojni i investicijski trogodišnji plan energetske djelatnosti distribucije plina (u srpnju 2008.), te plan za krizna stanja po kategorijama kupaca s predviđenom potrošnjom po godinama i subjektima (u listopadu 2010.). Prema odredbi članka 29. Zakona o tržištu plina operator distribucijskog sustava je dužan, među ostalim, godišnji financijski plan dostaviti Agenciji, plan za krizna stanja i petogodišnji plan razvoja distribucijskog sustava izraditi, ažurirati i dostaviti nadležnom ministru na odobrenje, a navedeni petogodišnji plan objaviti.

Prema poslovnim knjigama, vrijednost imovine iznosi 733.809,00 kn (potraživanja 530.856,00 kn, zalihe 202.880,00 kn, novac u banci 74,00 kn), te obveza 1.354.919,00 kn. Društvo nije obavilo popis imovine i obveza koncem 2010. Prema odredbi članka 11. Zakona o računovodstvu poduzetnik je dužan najmanje jednom i to na kraju poslovne godine popisati imovinu i obveze i s popisanim stanjem uskladiti knjigovodstveno stanje.

U poslovnim knjigama nije evidentirana (izvanbilančno) vrijednost imovine što se odnosi na distribucijsku plinsku mrežu koju Društvo koristi radi obavljanja djelatnosti (iz dokumentacije Društva nije vidljiva vrijednost imovine koncem 2010.). Također, nisu evidentirane obveze (nepredviđene) Društva u svojstvu sudužnika za zaduživanje osnivača. Osnivač se zadužio za tekuću likvidnost kod poslovne banke u studenome 2010. u iznosu 3.600.000,00 kn s rokom vraćanja do konca studenoga 2011. Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže podatke o navedenim mogućim obvezama. Prema točki 13.16 i 13.34 Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 13 – Obveze, poduzetnik treba u bilješkama objaviti sve značajne vrste (nepredviđenih) obveza koje ne udovoljavaju kriterijima za priznavanje u bilanci. Nepredviđena obveza je moguća obveza proizašla iz prošlih događaja čije će ostvarenje biti potvrđeno nastankom ili ne nastankom budućih poslovnih događaja koji nisu pod kontrolom poduzetnika.

Državni ured za reviziju nalaže dostaviti Agenciji godišnji financijski plan, izraditi, ažurirati i dostaviti nadležnom ministru na odobrenje plan za krizna stanja i petogodišnji plan razvoja distribucijskog sustava, te navedeni petogodišnji plan objaviti u skladu s odredbama Zakona o tržištu plina. Predlaže se donošenje godišnjeg financijskog plana prije početka godine na koju se odnosi te u godišnjem financijskom planu navesti račune računskog plana koji Društvo primjenjuje. Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu, te objavljivanje u bilješkama obveze (nepredviđene) koje ne udovoljavaju kriterijima za priznavanje u bilanci (u svojstvu sudužnika za zaduživanje osnivača) u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja.

- 2.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će izraditi i dostaviti Agenciji godišnji financijski plan, te izraditi, ažurirati i dostaviti nadležnom ministru plan za krizna stanja i petogodišnji plan razvoja distributivnog sustava u zakonom predviđenim rokovima. Navodi da je izradilo financijski plan za 2012., što je prihvaćeno od strane Skupštine Društva 23. prosinca 2011., te je izvršilo popis imovine u prosincu 2011. u skladu sa zakonskim odredbama.*

3. Obavljanje djelatnosti distribucije plina

- 3.1. Društvo je osnovano u 2008. za obavljanje djelatnosti operatora distribucijskog sustava jer prema zakonskim propisima navedena djelatnost mora biti organizirana u samostalnom pravnom subjektu. Osnivač je ranijih godina obavljao djelatnost opskrbe plinom što je uključivalo poslove distribucije plina. Nakon osnivanja Društva, osnivač je zadržao djelatnost opskrbe plinom krajnjih potrošača od kojih naplaćuje potrošnju plina (osnivač je opskrbljivač), te ima troškove vezane za nabavu, skladištenje i transport prirodnog plina koje plaća drugim pravnim osobama. Društvo je u 2010. ostvarilo prihode u iznosu 3.641.599,00 kn, rashode u iznosu 4.688.709,00 kn, te gubitak u iznosu 1.047.110,00 kn. Gubitak je pokriven u visini temeljnog kapitala u iznosu 426.000,00 kn, a nepokriveni gubitak iznosi 621.110,00 kn. Prihodi od naknade za distribuciju plina su ostvareni u iznosu 3.619.966,00 kn (opskrbljivač za poslove distribucije plina plaća Društvu naknadu u vrijednosti utvrđenoj odlukom Vlade Republike Hrvatske). Društvo plaća osnivaču usluge iz područja financija, ekonomskih poslova, područja razvoja i investicija, općih poslova i kadrova, te pravnih poslova (u 2010. vrijednost usluga je iznosila 3.539.036,00 kn). Društvo nije vlasnik distribucijskog sustava (plinovodi, redukcijske stanice, drugi uređaji i oprema). Nekim vlasnicima distributivnog sustava (osnivaču i jedinici lokalne samouprave) Društvo plaća zakupninu (u 2010. troškovi zakupa su iznosili 36.111,00 kn), a dio distributivnog sustava koristi bez naknade.

Osnivač kao opskrbljivač je u veljači 2009. s Društvom (u ime i za račun krajnjeg kupca kojeg opskrbljuje plinom) zaključio ugovor o distribuciji plina na deset godina. Ugovorom su utvrđena međusobna prava i obveze u korištenju distribucijskog sustava. U prosincu 2009. je zaključen ugovor o distribuciji plina na neodređeno vrijeme. Ugovorom iz prosinca 2009. opskrbljivač se obvezao očitavati plinomjere i drugu mjernu opremu krajnjih kupaca koji su priključeni na distribucijski sustav, a prema odredbi članka 29. Zakona o tržištu plina navedene poslove dužno je obaviti Društvo kao operator distribucijskog sustava (navedene poslove obavljao je osnivač kao opskrbljivač).

Društvo u 2010. nije obavljalo neke poslove koje je dužno obavljati prema zakonskim odredbama i ugovorima iz veljače i prosinca 2009. zaključenim s opskrbljivačem. Odnose se na poslove održavanja distribucijskog sustava, odoriranja prirodnog plina, priključenja i isključenja na distribucijski sustav. Neke navedene poslove je umjesto Društva obavljao opskrbljivač (osnivač), a neke poslove su obavljali zajedno zaposlenici Društva (poslovođa, dva ispitivača detekcija, četiri plinomontera) i zaposlenici opskrbljivača sa sirovinama i materijalom opskrbljivača (osnivača). Iz dokumentacije Društva nije vidljivo koje poslove su obavljali zaposlenici Društva. Nadalje, Društvo nije uspostavilo i osiguralo rad dispečerskog centra za vođenje distribucijskog sustava, sustava mjerenja, sustava za praćenje parametara kvalitete plina i kvalitete isporuke plina i uređaja za odorizaciju plina.

Prema odredbi članka 75. Zakona o tržištu plina, rok za uspostavu i osiguranje rada dispečerskog centra je godinu dana od stupanja na snagu mrežnih pravila i općih uvjeta za opskrbu prirodnim plinom (1. studenoga 2010.). Stoga nije vidljivo je li se distribucijski sustav vodio, održavao i razvijao na siguran i pouzdan način, te kvaliteta prirodnog plina isporučenog krajnjim potrošačima. Prema odredbama članka 29. Zakona o tržištu plina, operator distribucijskog sustava, među ostalim, je dužan: voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit distribucijski sustav; uspostaviti i osigurati rad dispečerskog centra za vođenje distribucijskog sustava, sustava mjerenja, sustava za praćenje parametara kvalitete plina i kvalitete isporuke plina i uređaja za odorizaciju plina; održavati parametre kvalitete plina i kvalitete isporuke plina, u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina i općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom; osigurati na razini distribucijskog sustava mjerenje potrošnje plina, uključujući i očitavanja mjernih uređaja te u skladu s pravilnikom o organizaciji tržišta prirodnog plina dostaviti operatoru transportnog sustava podatke potrebne za uravnoteživanje plinskog sustava.

Za obavljanje djelatnosti distribucije plina za postojeći distribucijski sustav Društvo nije pribavilo koncesiju od Županije. Prema odredbi članka 13. Zakona o tržištu plina operator distribucijskog sustava je energetski subjekt za plin koji ima dozvolu za obavljanje djelatnosti distribucije plina i koji ima koncesiju za distribuciju plina ili koncesiju za izgradnju distribucijskog sustava i distribuciju plina.

Društvo kao operator distribucijskog sustava ne vodi vlastiti katastar vodova distribucijskog sustava, što je obavezan prema odredbama članaka 10. i 49. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava (Narodne novine 50/09).

Opskrbljivač (osnivač) je tijekom 2010. nabavio 11 854 810 m³ plina, a krajnjim potrošačima isporučio 10 687 132 m³ plina. Gubici (razlika nabavljene i isporučene količine) iznose 1 167 678 m³ plina ili 9,8%. Društvo je obrazložilo da su navedeni gubici rezultat dotrajalosti plinske mreže u distribucijskom sustavu grada Daruvara, neumjerenosti i dotrajalosti mjernog sustava, te ljudskog faktora prilikom očitavanja potrošnje plina. Prema ugovoru zaključenom u veljači 2009. između Društva i opskrbljivača (osnivača), Društvo je odgovorno, među ostalim, za manjak količine plina (obvezno je taj manjak platiti opskrbljivaču). Društvo nije nadoknađivalo gubitke plina u distribucijskom sustavu.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati sve poslove koje je dužno obaviti kao operator distribucijskog sustava prema odredbama Zakona o tržištu plina i zaključnim ugovorom s opskrbljivačem plina (osnivačem), u ugovoru o distribuciji prirodnog plina navesti propisane podatke, razvijati siguran, pouzdan i učinkovit distribucijski sustav, te za obavljanje djelatnosti distribucije prirodnog plina za postojeći distribucijski sustav pribaviti koncesiju od Županije u skladu s odredbama Zakona o tržištu plina. Nalaže se uspostavljanje vlastitog katastra vodova distribucijskog sustava u skladu s odredbama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, te poduzimanje radnji za smanjenje gubitaka plina u distribucijskom sustavu.

- 3.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će ugovoriti da očitavanje stanja plinomjera u ime Društva obavljaju zaposlenici opskrbljivača (osnivača) uz naknadu u iznosu 2,80 kn po očitanoj brojili, te da će ostvarivati prihode i iskazivati troškove iz djelatnosti koje su mu povjerene.*

Navodi da je osnivač podnio zahtjev za dodjelu koncesije na svom distribucijskom području u 2006. prema tada važećim propisima, a odgovor nije primljen, da je ponovni zahtjev podnesen u listopadu 2010. i odbijen je zbog izmjena Zakona o tržištu plina (Narodne novine 152/08 i 83/09) i na temelju odredbe članka 9. Zakona o koncesijama (Narodne novine 125/08), te će Društvo podnijeti zahtjev za dodjelu koncesije kada Županija provede natječaj za dodjelu koncesije. Vezano za formiranje katastra vodova, navodi da je potrebno izvesti više pripremnih radnji u suradnji sa Zavodom za katastar prema Pravilniku o katastru vodova (Narodne novine 16/2007), da katastar vodova u uredu za katastar nije ustrojen, te da će Društvo zaključiti sporazum s ovlaštenim geodetom o snimanju izgrađenih dijelova distribucijskog sustava te kasnijem unosu u katastar vodova kada se isti uspostavi. Navodi da će Društvo nadoknađivati gubitke plina na distribucijskom sustavu po nabavnim cijenama po kojima je opskrbljivač nabavio prirodni plin. Vezano za uspostavu dispečerskog centra, Društvo navodi da dispečerski centar nije uspostavljen jer je sustav mjerenja količine prirodnog plina osiguran u laboratorijskim uvjetima od strane operatora transportnog sustava na mjerno redukcijskim stanicama Daruvar, Grubišno Polje, Doljani, Sirač i Končanica (nalaze se na izlazima iz transportnog sustava, odnosno ulazima u distribucijsko područje) čiji zaposlenici uz prisutnost zaposlenika Društva očitavaju količine predanog, odnosno preuzetog prirodnog plina. Navodi da praćenje parametara kvalitete plina obavlja dobavljač plina dva puta mjesečno na ulazu u transportni sustav (mjerno redukcijska stanica Bjelovar) te kromatografske analize (nalaz kvalitete plina) prosjeđuje sudionicima u distribuciji na području Županije. Navodi da na spomenute aktivnosti distributeru nije omogućeno djelovati. Odoriranje prirodnog plina vrši se u skladu stanja odoranta u dobavi prirodnog plina i po potrebi se odorira. Kada se na tržištu plina ostvare uvjeti i regulira djelatnost dispečerskog centra po obujmu i kvaliteti djelatnosti, Društvo će poduzeti radnje da ga uspostavi. Društvo navodi da će osnivač Društva (opskrbljivač) i Skupština Društva razmotriti mogućnost da opskrbu prirodnim plinom krajnjih potrošača i djelatnost distribucije plina obavlja jedna pravna osoba.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Društva za 2010. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji u značajnim odrednicama ne iskazuju objektivno i istinito rezultate poslovanja, te stanje imovine i obveza. Poslovanje u značajnom dijelu nije usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:
 - Troškovi usluga za stručne poslove iz područja financija, ekonomskih poslova, područja razvoja i investicija, općih poslova i kadrova, te pravnih poslova su ostvareni u iznosu 3.539.036,00 kn i čine 75,5% ukupno ostvarenih rashoda. Navedeni troškovi ostvareni su na temelju obračuna usluga u paušalnim mjesečnim iznosima (294.920,00 kn mjesečno) umjesto prema vrsti i količini obavljene usluge. S obzirom na obim navedenih stručnih poslova u Društvu, predloženo je preispitati visinu ugovorene naknade. (točka 1. Nalaza)
 - Operator distribucijskog sustava je, među ostalim, obavezan dostaviti Agenciji godišnji financijski plan. Društvo kao operator distribucijskog sustava nije godišnji financijski plan za 2010. dostavilo Agenciji, a nadležnom ministarstvu je neke podatke dostavio osnivač umjesto Društva (razvojni i investicijski trogodišnji plan energetske djelatnosti distribucije plina, te plan za krizna stanja po kategorijama kupaca s predviđenom potrošnjom po godinama i subjektima). Prema poslovnim knjigama vrijednost imovine iznosi 733.809,00 kn, a obveza 1.354.919,00 kn. Društvo nije obavilo popis imovine i obveza koncem 2010. U poslovnim knjigama nije evidentirana (izvanbilančno) vrijednost imovine što se odnosi na distribucijsku plinsku mrežu koju Društvo koristi radi obavljanja djelatnosti (iz dokumentacije Društva nije vidljiva vrijednost imovine koncem 2010.). Također, nisu evidentirane obveze (nepredviđene) Društva u svojstvu sudužnika za zaduživanje osnivača za tekuću likvidnost kod poslovne banke u studenome 2010. u iznosu 3.600.000,00 kn s rokom vraćanja do konca studenoga 2011. Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže podatke o navedenim mogućim obvezama. (točka 2. Nalaza)
 - Osnivač je zadržao djelatnost opskrbe plinom, te je u veljači i prosincu 2009. u svojstvu opskrbljivača s Društvom zaključio ugovore o distribuciji plina. Ugovorom iz prosinca 2009. opskrbljivač se obvezao očitavati plinomjere i drugu mjernu opremu krajnjih kupaca koji su priključeni na distribucijski sustav, što je zakonska obveza Društva (navedene poslove obavljao je opskrbljivač (osnivač).

Društvo u 2010. nije obavljalo neke poslove koje je dužno obavljati prema zakonskim odredbama i ugovorima iz veljače i prosinca 2009. zaključenim s opskrbljivačem (poslove održavanja distribucijskog sustava, odoriranja prirodnog plina, priključenja i isključenja na distribucijski sustav). Neke navedene poslove je umjesto Društva obavljao opskrbljivač (osnivač), a neke poslove su obavljali zajedno zaposlenici Društva i zaposlenici opskrbljivača. Iz dokumentacije Društva nije vidljivo koje poslove su obavljali zaposlenici Društva. Nadalje, Društvo nije uspostavilo i osiguralo rad dispečerskog centra za vođenje distribucijskog sustava, sustava mjerenja, sustava za praćenje parametara kvalitete plina i kvalitete isporuke plina i uređaja za odorizaciju plina. Stoga nije vidljivo je li se distribucijski sustav vodio, održavao i razvijao na siguran i pouzdan način, te kvaliteta prirodnog plina isporučenog krajnjim potrošačima. Za obavljanje djelatnosti distribucije plina za postojeći distribucijski sustav Društvo nije ishodilo koncesiju od Županije. Društvo ne vodi vlastiti katastar vodova distribucijskog sustava. (točka 3. Nalaza)

4. Društvo je operator distribucijskog sustava osnovan u 2008. za obavljanje djelatnosti distribucije plina. Koncem 2010. je imalo osam zaposlenika. U revidiranom razdoblju zakonski predstavnik je bio Zdenko Jun. Prihodi za 2010. su iskazani u iznosu 3.641.599,00 kn, rashodi u iznosu 4.688.709,00 kn, te gubitak u iznosu 1.047.110,00 kn. Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od osnivača za naknadu za distribuciju plina u iznosu 3.619.966,00 kn ili 99,4% ukupnih prihoda, što osnivač plaća u vrijednosti utvrđenoj odlukom Vlade Republike Hrvatske. Potraživanja koncem 2010. iznose 530.855,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja od osnivača za naknadu za distribuciju plina u iznosu 248.158,00 kn. Koncem 2010. obveze su iskazane u iznosu 1.354.919,00 kn i odnose se na kratkoročne obveze. Najveći dio se odnosi na obveze prema dobavljačima u iznosu 1.237.805,00 kn, od čega se obveze u iznosu 649.300,00 kn odnose na obveze koje je osnivač pri osnivanju Društva prenio na Društvo. Navedene obveze podmirene su u 2011. Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na materijalne troškove u iznosu 3.843.097,00 kn ili 82,0% i troškove zaposlenika u iznosu 798.328,00 kn ili 17,0% ukupnih rashoda. Najveći dio materijalnih troškova se odnosi na troškove usluga za stručne poslove iz područja financija, ekonomskih poslova, područja razvoja i investicija, općih poslova i kadrova, te pravnih poslova u iznosu 3.539.036,00 kn i čine 75,5% ukupno ostvarenih rashoda. Navedeni troškovi su ostvareni na temelju obračuna usluga u paušalnim mjesečnim iznosima umjesto prema vrsti i količini obavljene usluge. Društvo nije obavljalo neke poslove koje je kao operator distribucijskog sustava dužno obavljati prema zakonskim odredbama i ugovorima zaključenim s opskrbljivačem (osnivačem). Neke poslove je umjesto Društva obavljao opskrbljivač (osnivač), a neke poslove su obavljali zajedno zaposlenici Društva i zaposlenici opskrbljivača. Društvo nije uspostavilo i osiguralo rad dispečerskog centra za vođenje distribucijskog sustava, sustava mjerenja, sustava za praćenje parametara kvalitete plina i kvalitete isporuke plina i uređaja za odorizaciju plina. Stoga nije vidljivo je li se distribucijski sustav vodio, održavao i razvijao na siguran i pouzdan način, te kvaliteta prirodnog plina isporučenog krajnjim potrošačima.

S obzirom da je Zakonom o tržištu plina utvrđeno da je operator distribucijskog sustava (Društvo) dužan osigurati na razini distribucijskog sustava mjerenje potrošnje plina, uključujući i očitavanja mjernih uređaja, da navedene mjerne uređaje očitava opskrbljivač (osnivač) koji naplaćuje potrošeni plin od krajnjih korisnika plina te Društvo nema podataka o potrošnji plina krajnjih potrošača a ugovorom se obvezalo nadoknaditi gubitke plina, da je opskrbljivač umjesto Društva obavljao i druge poslove koje je prema Zakonu o tržištu plina dužno obaviti Društvo, te da je Društvu jedini izvor prihoda naknada za obavljanje poslova distribucije plina koju je primilo od opskrbljivača (vrijednost naknade je utvrdila Vlada Republike Hrvatske), Državni ured za reviziju je mišljenja da bi djelatnost opskrbe plina krajnjih potrošača i djelatnost distribucije plina trebala obavljati jedna pravna osoba. Revizijom za 2010. utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, te obavljanje djelatnosti distribucije plina, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

IV. ČLANOVI UPRAVE

1. Uprava:

Zdenko Jun

direktor od 1. siječnja 2010.